

SETKÁNÍ #5

Vstaň a následuj mne (Lk 5,27-32)

Cílem tohoto setkání je:

- poznat příběh obrácení a následování Leviho (Matouše).
- objevit, že Ježíš nás volá v každodenním životě.
- prohloubit své vlastní povolání.

Informace pro animátora:

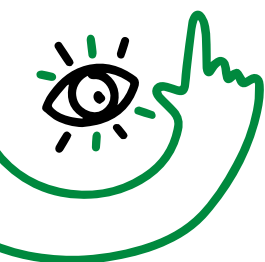
- Toto setkání navrhuje nahlédnout na biblický text prostřednictvím umění, konkrétně skrze malbu povolání Leviho (nebo Matouše) od Caravaggia.
- Pro vysvětlení dění na malbě můžeme použít prezentaci s jednotlivými částmi malby.
- Celý obraz můžete promítnout během chvíle modlitby.

Potřebné materiály:

- Mince, váček peněz, pera, počítač, fotografie světové burzy aj.
- Caravaggiova malba Povolání Leviho k promítnutí.
- Hudba na pozadí.

PŘIPRAV SE

Svět podnikání

Na viditelném místě rozložte následující předměty: mince, váček peněz, pera, počítač, fotografie světové burzy atd.

Zahajte setkání tak, že vyzvete mladé, aby na základě symbolů, které vidí, vymysleli, jakého tématu se bude katecheze týkat. Můžete jim pomoci položením otázek:

- Co vidíme? (mince, váček na peníze, pera, počítač, stůl atd.)
- Kde se nacházíme? (Město, banka, firma, finanční úřad atd.)
- Co to v nás evokuje? (Ekonomická krize/úspěch, obchodní závod, sen, úspěch, stres, korupce atd.)

Po tomto úvodním dialogu se zeptejte mladých, zda svět byznysu může být místem, kudy prochází Bůh.

Po vyslechnutí jejich odpovědí můžete zmínit, že místa a věci, které jsou součástí života (jako peníze), mohou být také místy, kudy Ježíš prochází a volá – mohou to být místa setkání s Ním.

V rámci SDM existuje iniciativa nazvaná „Dny v diecézích“, která se odehrává v období, které předchází SDM. Tato iniciativa umožňuje mladým z jiných zemí, poznat města hostitelské země a jejich kulturu. To je také výrazem dialogu mezi církví a společností. Díky tomu je Ježíšova přítomnost citlivá a viditelná; on je Ten, který prochází všemi místy a volá všechny lidi.

Následně představte biblický text a uveďte, že mluví o člověku, který uprostřed shonu města poznal Ježíše procházejícího kolem, slyšel jeho hlas a rozhodl se Ho navždy následovat.

Všechny vyzvěte k tomu, aby věnovali pozornost biblickému textu, a poukažte na to, že uvádí jméno Levi - to odkazuje na Matouš.

NASLOV(HE)

Povolání Leviho

Evangelium podle Lukáše (Lk 5,27-32)

²⁷Pak vyšel a spatřil celníka jménem Levi, jak sedí v celnici, a řekl mu: „Pojď za mnou.“ ²⁸Levi nechal všeho, vstal a šel za ním.

²⁹A ve svém domě mu připravil velikou hostinu. Bylo tam množství celníků a jiných, kteří s ním stolovali. ³⁰Ale farizeové a jejich zákoníci reptali a řekli jeho učedníkům: „Jak to, že jíte s celníky a hříšníky?“

³¹Ježíš jim odpověděl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. ³²Nepřišel jsem volat k pokání spravedlivé, ale hříšníky.“

Po přečtení textu promítněte obraz „Povolání sv. Matouše“ od Caravaggia na zeď.

Začněte tím, že se zeptáte, zda existuje nějaký vztah mezi malbou a předměty použitými na začátku setkání.

Poté můžete popisovat různé detaily malby, které mohou být doplněny následujícími popisy:

Prostředí:

- Děj se odehrává v prázdném, spoře osvětleném prostoru, kde jediným nábytkem je stůl a několik židlí. Na stole je taška a peníze, které lidé počítají. Jde o místo, kde se vymáhají daňové dluhy.

- Galilea, provincie, kde se děj odehrává, byla známá jako země pohanů. Nacházela se mimo silně náboženskou oblast Judeje, odkud Matouš pocházel. Šlo o obchodní oblast, procházely tudy obchodní cesty z Malé Asie, obchod mezi různými národy zde probíhal chráněným způsobem, obohacoval obyvatelstvo a vedl k daňovým výhodám pro Římany. Společenský kontext byl pluralitní, sekulární a flexibilní, pokud jde o dodržování náboženských předpisů, jako je dodržování sabatu. Náboženství bylo vnímáno jako záležitost jednotlivce.
- Na stěně místnosti je okno, ale dovnitř nevchází žádné světlo; zdá se, že je neprůhledné a má okenici. Slouží k označení rozdělení mezi vnitřním a vnějším prostorem. Vzhledem k jejímu umístění ale vyvstává otázka: odehrává se scéna v interiéru nebo exteriéru, na veřejnosti nebo v soukromí? Pokud je to interiér, proč okno nepropouští světlo a jaký je účel okenice? Pokud je venku, proč se zdá, že světlo přichází dovnitř jiným oknem nebo škvírou? Z nejednoznačnosti prostoru lze usuzovat, že mistrovo volání převyšuje prostor; není žádný prostor, kam by Ježíšovo volání nedosáhlo.

Postavy:

- Je to světlo a stín v tomto obraze, které definují postavy. Kolem stolu sedí pět mužů. Před pěti výběřčími daní na opačné straně kompozice vstupují do místnosti další dva muži. Jeden z nich je Ježíš Kristus, který nataženou paží ukazuje na Matouše, který sedí u stolu. Druhým je svatý Petr, který dělá podobné gesto jako Ježíš, ale méně zjevné.
- Ježíš ukazuje na výběřčího daní Leviho (Matouše). Někteří autoři tvrdí, že Matouš je vousatý muž uprostřed, zastíněný světlem, které náhle vstoupí do místnosti, a zdá se, že se zaklání dozadu v pohybu úžasu. Ukázal na sebe levou rukou a zdá se, jako by odpovídal: "Kdo, já?"
- Jiné vysvětlení však naznačuje, že Matouš bude místo toho mužem v čele stolu, který stále slepě počítá peníze. V tomto případě se na něj Ježíš dívá a ukazuje na něj čelem. Ještě si to neuvědomuje, ale světlo se chystá osvětlit jeho tvář. Světlo ho každou chvíli přiměje zvednout oči a uvědomit si Mistrovo volání.
- Tento výklad, možná aktuálnější, naznačuje, že vousatý muž ve skutečnosti neukazuje na sebe, ale na mladého muže, který stojí se sklopenou hlavou, ponořený do počítání peněz, takže se ptá: „Kdo, on?“ Jiní kritici umění si myslí, že Caravaggio záměrně ponechal kompozici nejednoznačnou a nechal na pozorovateli, aby si vybral. V každém případě nás tato nejistota přivádí zpět k tomu, že Ježíš volá každého ("Matoušů" je mnoho); Ježíš nepřišel volat pouze Židy (jak tomu bylo v případě Matouše). Jeho volání se vztahuje také na pohany, na další celníky, kteří s ním byli příbuzní, na všechny muže a ženy všech dob, míst a kultur.
- Ostatní sedící postavy vykazují odlišné chování. Dva mladíci s opeřeným baretem se dívají na cizince, kteří vstoupili.
- Stařec v kožešinovém límci prohlíží mladíkovy počty, ohnutý nad stůl.

Kompozice:

- Obraz lze rozdělit na dvě protilehlé části: vlevo skupina pěti mužů sedících kolem stolu tvoří vodorovný blok; na pravé straně jsou postavy Krista a svatého Petra ve vertikálním uspořádání.
- Oblečení také zdůrazňuje počítací pozici obou skupin. Na jedné straně jsou Levi a výběřčí daní elegantně oblečení podle Caravaggiovy éry.

- Na druhé straně, s bosýma nohama a ve starých šatech, jsou Ježíš a Petr. Absence bot symbolizuje ideál chudoby, kterou by měli žít ti, kdo následují Ježíše. Jejich nohy směřují ke dveřím, jako by naznačovaly, že odcházejí.
- Dva bloky jsou odděleny prázdným prostorem ve středu vyobrazení, který vyplňuje pouze Ježíšova pravice, vytváří spojení mezi oběma polovinami.
- V Caravaggiově obraze je biblická epizoda realisticky zobrazena a přizpůsobena historické době malíře. Postavy kolem stolu jsou oblečeny do současného oblečení a nacházejí se v prostředí, které tehdejší pozorovatelé mohli poznat jako jedno z mnoha míst setkávání, římskou krčmu v 17. století.
- Záměrem umělce bylo vyjádřit religiozitu v dosahu všech společenských vrstev, také těch, kteří byli považováni za hříšníky. Povolání Leviho se stává reprezentací něčeho, co se mohlo stát kterémukoli muži té doby a kdykoli.

Světlo

- Jak již bylo zmíněno výše, světlo neproniká oknem znázorněným v kompozici. Je zde silný světelný paprsek, který proráží z pravé strany kompozice, aniž bychom znali jeho zdroj. Caravaggio přesně věděl, jaké místo bude obraz zaujímat v kapli Contarelli, kde byl vystaven. Toto světlo, které vstupuje přes Kristovu hlavu, vycházelo z okna v kapli.
- Světlo přichází také zvenčí kompozice, přichází z jiného směru. Kristus je osvětlen a osvětlení ostatních postav jako by naznačovalo, že zespodu přichází světlo. Caravaggio věděl, že pod místem, kde bude obraz umístěn, je oltářní prostor, kde je Kristus přítomen v eucharistii. Ten, kdo je světlem světa, osvětluje postavy na tomto obraze.
- Světlo na tomto obraze od Caravaggia je tedy světlo symbolické, nikoli fyzické. Představuje milost nabízenou ke spáse duše. Spasení, obdrží ti, kdo hledí na Ježíše a přijímají Jej, Ti, kteří zůstávají ve stínu, žijí stále uzavřeni v sobě a s omezenými věcmi světa.

Ostatní

- V roce 1951 rentgenové snímky obrazu odhalily, že postava Petra byla do první vrstvy přidána později. Jeho vložení se vztahuje k úloze Církve v pokračování volání, stejně jako to dělal Kristus. Bůh někdy nevolá přímo, ale prostřednictvím církve, kterou zastupuje Petr.
- Přítomnost brýlí je ukázkou úzkostlivé péče, kterou Caravaggio věnuje každému detailu obrazu. Symbolicky mohou představovat „krátkozrakost“, která je důsledkem zaslepení penězi.

PŘIJÍMEJ

Ježíš tě volá k následování

Na základě biblického textu povolání svatého Matouše každého pozvěte k tomu, aby hovořil o svém příběhu povolání. Lze zdůraznit následující aspekty:

- Jak jste si uvědomili, že jste byli povoláni následovat Ježíše?
- Ježíš nás vidí a volá na místech, kde jsme.
- Ježíš nás chce a činí z nás své učedníky: od úžasu k členství, od členství k hlásání Božího království.
- Objevení vlastního povolání a jeho různých konkretizací jsou součástí Božího plánu pro nás.
- Ježíš tě volá, abys byl jeho učedníkem.

MODLI SE A PTEJ SE SÁM SEBE

Kontemplace mojí postavy v malbě

Uvedte moment rozjímání ve kterém se všichni mohou ztotožnit s obrazem Leviho povolání.

Zasaďte Leviho povolání do širšího kontextu Lukášova evangelia příběhem o povolání prvních učedníků na Genezaretském jezeře vyprávěného v Lk 5,1-11.

Ukažte celý obraz a požádejte každého mladého, aby se řídil pokyny v PDeníku poutníka:

- Vyberte si polohu k rozjímání.
- Zaměřte svůj pohled na obraz a odpovězte na předložené otázky.

Deník poutníka:

- Vyber si místo a pohodlně se usad, ve vyrovnané, klidné pozici.
- S ohledem na úryvek evangelia, zadívej se na obraz a nech, aby tě Ježíš provedl touto scénou.
- Představ si, že ty jsi v tom malém, tmavém prostoru. Co k tobě přichází za pocity, vzpomínky, vůně? Co ti to říká o tom, co žije v tobě, a co to říká o světě?
- Světlo, které přichází z pravé strany, se zaměřuje na všechny postavy na obraze. Každá však reaguje jiným způsobem. Vžij se do kůže jedné z těchto postav. Která z postav jsi ty? Proč?
- Cítíš, jak pohled Ježíše a jeho ruka jsou zaměřené na tebe. Jak chceš odpovědět na jeho pozvání? Ano nebo ne?
- Následovat Ježíše znamená chodit s Ním a konat tak, jak koná On, jít tam, kam On říká. To znamená být Jeho učedník. K čemu tě Ježíš volá - co máš dělat a co ve svém životě změnit, abys byl Jeho učedníkem?
- V jakých dalších situacích tě Ježíš volá, abys chodil v Jeho světle? Kde cítíš, že se potřebuješ změnit? Čeho musíš zanechat, abys následoval Ježíše?

PTEJ SE SÁM SEBE

Moje povolání

Papež František
Christus Vivit 248

Papež František
Christus Vivit 250

Papež František
Christus Vivit 257

Papež František
Christus Vivit 288

Stále v atmosféře modlitby vyzvěte mládě k tomu, aby si přečetli následující texty z exhortace *Christus Vivit*. Texty jsou určeny k zamyšlení nad smyslem povolání křesťanského života a příslušnou osobní odpovědí na povolání, které má Bůh pro každého člověka.

Text 1

Slovo „povolání“ může být chápáno v širším smyslu jako Boží volání. Zahrnuje volání k životu, volání k přátelství s ním, volání ke svatosti atd. To je velmi cenné, protože zasazuje celý náš život do blízkosti Boha, který nás miluje. Umožňuje nám pochopit, že nic není výsledkem nesmyslného chaosu, naopak že všechno se může stát součástí cesty, jež je odpovědí Pánu, který má pro nás všechny úžasný plán.

Text 2

Základní skutečností je rozpoznat a objevit, že Ježíš si od každého mladého člověka přeje především jeho přátelství. Discernimento, rozhodnutí se pro ně, je základem pro všechna další rozhodnutí. V rozhovoru zmrtvýchvstalého Pána s jeho přítelem Šimonem Petrem zazněla důležitá otázka: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ (Jan 21,16). To znamená: Miluješ mě jako přítel? Poslání, které Petr přijímá, totiž pást Ježíšovy ovce a beránky, bude stále ve vztahu k této nezištné lásce, k této lásce založené na přátelství.

Text 3

Aby člověk naplnil své povolání, musí všechno, co je, rozvíjet, nechat růst a podporovat. Nejde o to, aby vynalézal sebe sama nebo se vytvářel z ničeho, ale aby se v Božím světle poznával a přiváděl své bytí k rozkvětu: „V Božím plánu je každý člověk povolán k tomu, aby se rozvíjel, protože celý život je povolání.“[140] Tvé povolání ti pomáhá, abys ze sebe vytěžil k Boží slávě a k dobru druhých to nejlepší. Nejde jen o to, abys něco dělal, ale abys dělal to, co má smysl a cíl. V této souvislosti řekl svatý Alberto Hurtado mladým lidem, že musí o směřování svého života smýšlet velmi vážně: „Nedbalý lodivod na lodi je bez odkladu propuštěn, protože to, co má v rukou, je velmi posvátné. A co my v životě – jsme pozorní na své směřování? Jaké je tvoje směřování? Kdyby bylo ještě potřeba tuto myšlenku víc prohloubit, prosím každého z vás, abyste přisuzovali svrchovanou důležitost kurzu. Vždyť držet kurz prostě znamená mít úspěch; ale chybovat v něm znamená prostě ztroskotat.“

Text 4

Rád bych, abyste věděli, že když Pán myslí na každého jednotlivého člověka, na to, co by mu chtěl dát, myslí na něj jako na svého osobního přítele. A jestliže se rozhodl dát ti nějakou milost, charisma, díky kterému budeš moci žít svůj život v plnosti a který tě promění v člověka prospěšného druhým, v někoho, kdo otiskne do dějin svou stopu, bude to určitě něco, co tě hluboko v nitru učiní šťastným a naplní tě nadšením víc než cokoli jiného na tomto světě. Ne proto, že to, co ti chce dát, je nějaké mimořádné nebo málo časté charisma, ale protože ti bude přesně šité na míru, na míru celého tvého života.

Po přečtení textů si každý mladý člověk odpoví na následující otázky:

- Vykazuje běh tvého života známky toho, že chceš odpovědět na Hospodinovo volání?
- Máš pocit, že se dostáváš blíže a blíže k povolání, ke kterému tě volá Bůh?

Následuje zpěv písně:

Můj Bože, ochraňuj mě (Behüte mich Gott, Taizé)

Můj Bože, ochraňuj mě, důvěřuji Ti.

Ukazuješ mi cestu k životu,

u Tebe je hojná radost.

Behüte mich Gott, ich vertraue dir

Du zeigst mir den Weg zum Leben

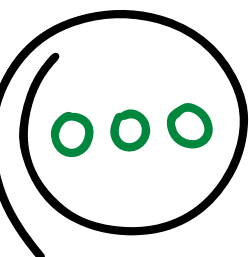
Bei dir ist Freude, Freude in Fülle

VSTAŇ A SDÍLEJ

Vyzvěte mladé k tomu, aby si s knězem nebo jinou osobou v křesťanské komunitě promluvila o otázkách řešených v okamžiku „Zeptej se sám sebe“.

POKRAČUJ

Blízko nám

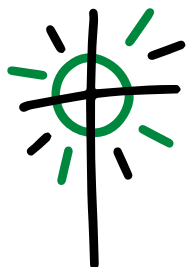

Do příštího setkání jsou mladí pozváni k tomu, aby si přečetli knihu, která představuje příběh o povolání. Budou se tak moci konfrontovat s Božím povoláním v životě konkrétního člověka.

Návrhy: životopis Sv. Františka z Assisi, Terezie z Lisieux, Matky Terezy a jiných svatých nebo např. kniha V ringu s Bohem. Lze se také podívat na film Otec Stu a jiné.

ANO, VĚŘÍM!

† z katechismu katolické církve

Povolání k následování

520 V celém svém životě se Ježíš ukazuje jako náš vzor: je „dokonalým člověkem!, který nás vybízí, abychom se od něho učili a následovali ho. Svým ponížením nám dal příklad k následování, svou modlitbou nás přivádí k modlitbě, svou chudobou nás vyzývá, abychom dobrovolně přijali strádání a pronásledování.

OSOBNÍ PROJEKT

Krok #5 – Mluvím o svém povolání

Text v deníku poutníka:

V pátém kroku naší cesty tě vyzýváme mluvit s někým o tvém povolání. Bůh tě volá ke štěstí!

Modli se a vyber někoho, s kým chceš mluvit, a utřiď si myšlenky, aby je bylo možné sdílet. Přemýšlej o různých povoláních.

K reflexi:

- Které z povolání nejjasněji mluví o tom, kdo jsem? Co mě přitahuje? Čeho se na každém z nich nejvíc bojím?
- Já jsem Boží "tě". Ke komu patřím? K jaké misi mě Bůh povolává?
- Jak je na tom tvůj krok konverze? Ohodnoť ho.